

ENGLAND SUFFRAGETTENE – KVINNELIG GERILJAKRIG

Emily Wilding Davison er 41 år gammel da hun **kaster seg** foran kongens hest under et hesteløp i juni 1913. Da har hun sittet i **fengsel** ni ganger. Hun har **nektet** å spise og hun har blitt **tvangsforet** mange ganger.

Emily tilhørte en generasjon med velutdannede, militante **suffragetter**. Hennes død foran veddeløpshesten vakte oppsikt og bidro til sterke **reaksjoner** og store **demonstrasjoner** for kvinnelig stemmerett i England.

Likevel skulle det gå femten år før kvinner i Storbritannia kunne være med å bestemme hvem som skulle styre på **lik linje** med menn.

Spørsmålet om **stemmerett** for alle kvinner var allerede reist i 1825. I 1860-årene ble en kampanje for kvinnelig stemmerett organisert. John Stuart Mill, en **radikal** representant i det engelske parlamentet, leverte et **krav** om at kvinnelig stemmerett skulle tas opp i Underhuset. **Tusenvis** av kvinner i England sto bak kravet.

Da stemmeretten for alle kvinner i England ble innført i **1928**, hadde de britiske kvinnene **knust** ruter og **tent på** bygninger. De hadde blitt kalt hypersensitive, **hysteriske** og irrasjonelle. De hadde blitt tillagt sinnslidelser og seksuelle forstyrrelser, fordi de ønsket seg det som i dag er en anerkjent **menneskerettighet**.

FINLAND

– DET FØRSTE LANDET I EUROPA DER ALLE KVINNER FIKK STEMMERETT!

Som det **første** landet i Europa fikk **alle** kvinner i Finland stemmerett samtidig med menn i 1906. **Nitten** kvinner ble valgt inn i parlamentet. Dette utgjorde 10% av alle representantene. **Hvordan** kunne dette skje i et av de mest **gammeldagse** demokratiene i Europa?

En av grunnene var at **stemmeretten** for både kvinner og menn ble en del av den **nasjonale** reisingen mot Russland som Finland var en del av.

Det andre var at ca. 90% av Finlands **produksjon** var knytta til jordbruket. Kvinnene var **aktivt** med i arbeidet på landsbygda, og hadde derfor også en **friere** og viktigere stilling enn mange middelklassekvinner i byene.

Etter press fra både **arbeiderbevegelsen** og organiserte middelklassekvinner, sendte statsminister Leo Mechelin i Finland et **lovforslag** til tsar Nikolai II om å **innføre** stemmerett for alle kvinner og menn i Finland. Mange håpte at forslaget ville bli avvist. Da tsaren spurte Mechelin hva han mente med dette, svarte statsministeren at det var nødvendig fordi det finske folket **krevde** det. Det var svært overraskende at den autoritære og konservative tsar Nikolai sa **JA** til å innføre stemmerett for alle kvinner og menn.

Slik gikk Finland fra å være et av Europas mest gammeldagse demokratier til å bli et av de mest **moderne** i Europa. Finland er fortsatt et av de mest likestilte landene i verden og har slik videreført tradisjonen fra 1906.

SØR-AFRIKA – KVINNER OG MENN FIKK STEMMERETT I 1994 DA APARTHEID BLE AVSKAFFET

Hvite kvinner fikk stemmerett i Sør-Afrika i 1930.

De **hvite** suffragettene inkluderte kun hvite kvinner i kampen for stemmeretten, og hadde liten interesse av at **alle** kvinner i landet skulle få de samme rettighetene. Det skulle det gå 64 år før alle kvinner fikk være med å bestemme, **uavhengig** og av rase og kjønn.

Kvinnelig stemmerett sto **ikke** høyt på agendaen til African National Congress (ANC) og andre organisasjoner som kjempet mot rasediskriminering. Ikke før i 1943 fikk kvinnene lov til å være **fullverdige** medlemmer av ANC.

Når ikke-hvite menn ikke hadde stemmerett, virket kravet om kvinne-stemmeretten urealistisk. Stemmeretten kom også i skyggen av den massive **undertrykkingen** den ikke-hvite befolkningen ellers opplevde. I 1948 bestemte de hvite, som var i klart mindretall, at den svarte befolkninga skulle frataes sitt statsborgerskap. Etter dette hadde de svarte i Sør-Afrika ikke noen **rettigheter**, heller ikke stemmerett.

I 1994, etter mange års kamp og **internasjonalt** press, kunne endelig **alle** sør-afrikanere, uavhengig av kjønn eller hudfarge, stemme i landets første **frie** valg etter at apartheidregimet var avsluttet. **Millioner** av kvinner og menn sto i kilometer lange køer i de tre dagene valget varte. De avga sin **stemme** for første gang i sitt liv!